

EVROPSKA UNIJA I TRŽIŠTA EU

Evropska unija (EU) trenutno se sastoji od 27 država članica i država koje su članice Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu (Island, Lihtenštajn, Norveška, Švajcarska) koje čine unutrašnje tržište EU kao dela Evropskog ekonomskog prostora. U celini, EU predstavlja drugu po veličini svetsku ekonomiju sa ukupnim stanovništvom od preko 500 miliona ljudi i BDP (bruto domaćim proizvodom) od preko 20 biliona dolara, što predstavlja najveći trgovinski blok na svetu i važan je uvoznik i izvoznik roba i usluga. Uvoz u EU uključuje primarne proizvode, sirovine i energiju, opremu, hemikalije i robu široke potrošnje.

TRGOVINSKI SPORAZUM SRBIJE I EU

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) jeste sporazum koji Srbiji daje status zemlje pridružene EU. Ovim sporazumom se uspostavlja zona slobodne trgovine između Srbije i EU, kojom se postupno ukidaju carine na uvoz robe koja potiče iz EU. S druge strane, EU potvrđuje da se za robu iz Srbije omogućava slobodan pristup na tržište EU.

Za većinu proizvoda uvoz u EU jeste bescarinski. Izvesna ograničenja na izvoz se nameću samo na uvoz mlade junetine, šećera i vina u obliku godišnjih izvoznih kvota.

POMOĆ SRPSKIM IZVOZNICIMA

Privredna komora Srbije (PKS) pomaže srpskim preduzećima i organizacijama da posluju na globalnom nivou. U Srbiji PKS raspolaže informacijama koje su od pomoći preduzećima koja se bave izvozom da se pripreme za poslovanje van Srbije.

Postoje i druge institucije koje nude usluge i informacije korisne za pripremu i sprovođenje planova za izvoz u EU. Inicijativa Evropske komisije Evropska mreža preduzetništva (EMP) pomaže malim i srednjim preduzećima u Srbiji da pronađu nova poslovna tržišta, pružajući savete o mogućnostima za finansiranje iz EU fondova, zakonima i standardima. EMP okuplja 600 organizacija (npr. poslovni centri, privredne komore, agencije za razvoj poslovanja) iz preko 50 zemalja. Evropska komisija je objavila „Praktični vodič za poslovanje u Evropi“: bit.ly/38PPUuQ za preduzeća koja posluju u zemaljama iz susedstva EU.

Za više informacija o trgovini između Srbije i EU molimo Vas da pogledate sledeće linkove:

Privredna komora Srbije: bit.ly/2ZbfWVS

Razvojna agencija Srbije: bit.ly/3ed0fC6

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede:

bit.ly/3f9sLpk

Carinska uprava Srbije: bit.ly/2ZdhDT1

Evropska komisija - Trgovina sa Srbijom:

bit.ly/2Cg5hQS

Finansiran od

KFW

Ko sprovodi

RAZVOJ IZVOZNIH TRŽIŠTA

SRPSKI POSLOVNI VODIČ ZA IZVOZ U EVROPSKU UNIJU

CARINE

Države članice EU se posmatraju kao Carinska unija, pošto su ukinule carine i kontrole unutar zone EU. 27 zemalja EU primenjuje iste tarife na robu koja je uvezena van teritorije EU. Bez obzira odakle roba ulazi u EU, primenjuju se isti carinski uslovi, a roba može slobodno da cirkuliše i da se prodaje bilo gde unutar carinske teritorije EU nakon obavljenog carinjenja.

KAKO SE VRŠI KLASIFIKACIJA ROBE?

Carina na Vašu robu se određuje zavisno od klasifikacije te robe. Ova klasifikacija je neophodna prilikom podnošenja zahteva za izvoznu dozvolu, pri čemu roba može da podleže izvoznim ograničenjima, koja je potrebna za izdavanje potvrde o poreklu robe, što predstavlja osnovu za traženje povraćaja za izvoz, utvrđivanje odgovarajuće trošarine ili korišćenje niže stope poreza na dodatu vrednost.

KOJI SU DOKUMENTI POTREBNI ZA CARINJENJE

Roba koja se izvozi u EU mora da biti prijavljena carinskim organima zemlje uvoznice putem jedinstvenog administrativnog dokumenta (JAD). JAD predstavlja osnovni dokument o uvoznoj deklaraciji za sve zemlje EU. Ovaj dokument ispunjava preduzeće koje vrši uvoz odnosno njegovi zastupnici za špediciju.

Zavisno od vrste robe koju šaljete u EU, carinska uprava će zahtevati da joj se dostavi dodatna dokumentacija. Ova dokumenta mogu biti: transportna dokumenta (teretnice), fakture za prodaju, dozvole za uvoz, inspeksijske potvrde (kao što su zdravstvene i veterinarske potvrde i uverenja o zdravlju biljaka) i potvrde o poreklu robe.

Na veb-sajtu Generalnog direktorata za trgovinu Evropske komisije mogu se naći sve informacije o procedurama za uvoz u EU: bit.ly/3iWobgD i dokumenta za carinjenje i uvoz: bit.ly/3gIIQCS

KAKO DA SVOJE ISKUSTVO IZVOZA UČINITE LAKŠIM

Da bi se probili kroz obimnu izvoznu dokumentaciju EU, preduzeća u Srbiji mogu proces učiniti lakšim i jednostavnijim koristeći carinske posrednike i špeditere.

Za pristup informacijama koje će Vam olakšati iskustvo iz domena EU uvoza posetite:

Carinski propisi zemalja članica EU bit.ly/3fscxrk
Služba za pomoć za izvoz u EU bit.ly/3gIIQCS

Generalni direktorat Evropske komisije za poreze i carinsku uniju bit.ly/303R0no
Carinski zakonik EU bit.ly/3gPuxfJ

SANITARNA I FITOSANITARNA BEZBEDNOST, BEZBEDNOST HRANE I OZNAKA CE

SANITARNI I FITOSANITARNI USLOVI EU

Proizvodi koji se isporučuju u EU moraju da ispunjavaju sanitarne i fitosanitarne uslove kojima se reguliše zdravlje ljudi, životinja i biljaka. EU takođe vrši kontrolu bezbednosti hrane koja se plasira na tržište EU, uključujući onu iz uvoza. Evropska agencija za bezbednost hrane (EFSA) jeste kontaktna tačka za informacije o pitanjima vezanim za bezbednost hrane.

Za više informacija iz EU:

Veb-stranica Evropske komisije o zdravlju životinja (Generalni direktorat SANTE): bit.ly/20h2bij

Podaci o uvozu svežeg mesa i mesnih prerađevina: bit.ly/3iVRm3m

BEZBEDNOST HRANE

EU vrši kontrolu bezbednosti hrane koja se pušta na tržište EU, uključujući onu iz uvoza. EU zakoni o hrani i uslovima za uvoz neprestano se razvijaju. Neophodno je proveriti odeljak o bezbednosti hrane na veb-sajtu Evropske komisije (EFSA) radi uvida u najnovije uslove.

Za više informacija o bezbednosti hrane i EU:

Evropska komisija: bit.ly/3gPvKnh

Pakovanje hrane za tržište EU (Generalni direktorat SANTE): bit.ly/2WaMqwx

ZDRAVLJE ŽIVOTINJA I BILJAKA

Na veb-sajtu Generalnog direktorata SANTE nalaze se navedeni svi uslovi propisani radi regulisanja ulaska životinja i biljaka koje se izvoze u EU: bit.ly/20h2bij
Uslovi za uvoz u EU za sveže meso i mesne prerađevine: bit.ly/3iVRm3m
Veb-sajt Evropske komisije za zdravlje biljaka: bit.ly/3iWvkqD

BEZBEDNOST PROIZVODA I BEZBEDNOST HEMIKALIJA

Zajedničko tržište proizvoda u EU određeno je smernicama EU kojima se vodi računa o bezbednosti proizvoda. Pridržavanjem ovih smernica omogućava se slobodno kretanje robe i trgovina unutar bloka. EU smernicama se opisuju pravila koja se odnose na kozmetiku, farmaceutske proizvode, hemikalije, biocide i sredstva za zaštitu bilja.

OZNAKA CE

Oznaka CE nalazi se priložena uz proizvod kao potvrda da je proizvod prošao evaluaciju pre nego što je pušten na tržište EU. Izvoznik je dužan da se pridržava pravila i propisa EU vezanih za isticanje CE oznake. Postoji 25 kategorija proizvoda koje zahtevaju isticanje CE oznake bit.ly/3ekTduU. Uvozni proizvodi koji su izuzeti od isticanja CE oznake su: prehrambeni proizvodi, motorna vozila, hemikalije, kozmetika, farmaceutski proizvodi i biocidi.

HEMIKALIJE

REACH (registracija, evaluacija, autorizacija i ograničenja hemikalija) predstavlja opšti okvir EU kojim se reguliše oblast hemikalija. REACH utvrđuje da je industrija odgovorna za upravljanje rizicima koje hemikalije mogu predstavljati po zdravlje i životnu sredinu i za pružanje relevantnih informacija svim korisnicima koji su deo lanca snabdevanja. Nadležni organ koji reguliše REACH jeste Evropska agencija za hemikalije (ECHA). REACH se primenjuje na sve kategorije hemijskih supstanci koje se proizvode, uvoze ili koriste u EU, uz svega nekoliko ograničenih izuzetaka.

Za više informacija molimo Vas da pogledate:

Veb-sajt Evropske agencije za hemikalije (ECHA): bit.ly/3iXnD9Y

BIOCIDI I SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA

Za više informacija molimo Vas da pogledate:

Veb-sajt Evropske agencije za hemikalije (ECHA) o regulisanju biocidnih proizvoda: bit.ly/3gR7mlj

FARMACEUTSKI PROIZVODI I MEDICINSKI APARATI

Farmaceutski proizvodi (Generalni direktorat SANTE): bit.ly/2DAmjKb
Medicinski aparati (Generalni direktorat za razvoj): bit.ly/301htNB

PAKOVANJE I OZNAČAVANJE PROIZVODA

OBAVEZNE OZNAKE

Klasifikacija, označavanje i pakovanje supstanci i smeša koje se stavljaju na tržište EU i iziskuju obavezno označavanje: bit.ly/2DAoYUF
Označavanje energetske efikasnosti proizvoda: bit.ly/2ZhUJK6
Označavanje električne i elektronske opreme (WEEE i RÖHS): bit.ly/2WaJBwC
Označavanje kozmetičkih proizvoda: bit.ly/2BVCChya
Smernice za označavanje genetski modifikovanih organizama (GMO): bit.ly/2C5cblR

DOBROVOLJNE OZNAKE

Eko-oznake, kojima se promovišu „zeleni“ proizvodi: bit.ly/20jqOLO
Prethodno upakovani proizvodi obuhvataju pakovanja u rasponu od 5 grama do 10 kilograma (odnosno od 5 mililitara do 10 litara):

bit.ly/2ZUBbuc

Želena tačka (EU Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu): bit.ly/2C1UoCs

OZNAKE ORGANSKIH PROIZVODA

Organski proizvodi koji se prodaju u EU moraju biti u skladu sa propisanim uslovima za uvoz i zakonima o organskim proizvodima kojima se reguliše organska proizvodnja i označavanje organskih proizvoda. Upotreba logotipa organske proizvodnje u EU je obavezna za organsku unapred upakovanu hranu proizvedenu u EU. Za više informacija o EU organskom logotipu i informacijama: Priručnik za korišćenje oznake organskih proizvoda bit.ly/2C3HIQP.

PRAVA POTROŠAČA U EU

EU direktive o zaštiti potrošača (veb-sajt Generalnog direktorata za pravosuđe i prava potrošača): bit.ly/3iXBddx

Garancije na proizvode: bit.ly/3iXBddx

Zaštita podataka: bit.ly/38QGfU0

INTELEKTUALNA SVOJINA

Patenti (Evropska kancelarija za patente): bit.ly/38ZtOWR

Kancelarija Evropske unije za intelektualnu svojinu (EUIPO) reguliše zaštitne znakove, dizajne i autorska prava: bit.ly/2Dwd0e9

GEOGRAFSKE OZNAKE I DRUGE OZNAKE KVALITETA

Smernice za zaštićene oznake porekla (PDO), zaštićene geografske oznake (PGI) i potvrda o garantovano tradicionalnom specijalitetu (TSG) opisane su odredbama za zaštitu, procedure i registraciju Evropske komisije u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja: bit.ly/3gPA99N
Geografske oznake i ostale oznake kvaliteta: bit.ly/3gPA99N

Ova brošura je sačinjena u okviru programa Razvoj finansijskog sistema u ruralnim područjima u Srbiji (SRFP), koji sprovodi firma Business and Finance Consulting (BFC) u partnerstvu sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Srbije.

